

Зеленська Любов

Дніпропетровське відділення Малої Академії наук України

АНАЛІЗ НАСЛІДКІВ РУЙНУВАННЯ КАХОВСЬКОЇ ГЕС З ПОЗИЦІЙ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ

Сучасна географічна наука в умовах воєнного часу в Україні повинна трансформуватись з урахуванням глобальних трендів розвитку світової науки. Війна показала, що не має часу на пошуки оптимальних рішень для трансформації географії, необхідна синергія зусиль усіх географів для нарощування сил географії. Розглянемо цю архіскладну проблему з урахуванням цих загальносвітових тенденцій, в першу чергу, залучення трансдисциплінарного підходу, який відтіснив міждисциплінарний підхід та задекларував рівні «права» всіх наукових напрямів та спеціальностей, всіх відомих і маловідомих вчених з метою кореляції (без суворих правил) технологічного, природничого, соціально-гуманітарного блоків. Які переваги має трансдисциплінарний підхід? По-перше, вирішуються більш актуальні цілі та завдання, по-друге, формується якісна інтегральність знань, що дозволяє цілісно сприймати світ, по-третє, розширюються фронтири географії, по-четверте, виникає спротога відкриття новітніх шляхів до географічної освіти і науки майбутнього. Що надає можливість такий шлях пропонувати та з оптимізмом дивитися в майбутнє? Спробуємо пояснити аргументовано на прикладі 18 орієнтовних тем конференції на 35 міжнародному конгресі в Дубліні у серпні 2024 року, які кожний з географів може самостійно знайти в матеріалах конгресу. Співвідношення природничої, гуманітарної і трансграничної складових наукової тематики становить 1:4:13. Саме трансграничні теми (наприклад, 2.* Енергетична географія; 5. Перехід до низьковуглецевої економіки і суспільства; 8. Реконструкція клімату, адаптація і пом'якшення наслідків та ін.). Примітка: * - нумерація відповідає переліку тем в офіційних матеріалах конгресу.

Звернемося до конкретної теми конференції про аналіз наслідків руйнування Каховської ГЕС. Можна багатостороннє розглядати проблему під різним кутом зору, але залучення принципу трансдисциплінарності вважаємо головним й пріоритетним в усвідомленні новітнього трансформованого змісту Географії.

Висновки: географів давно очевидно, що географія впливає на усі сфери життя, але для розуміння значущі географії для «сильних світу цього» та для обивателів для, які вважають географію тільки потрібною для рішення кросвордів, необхідно доказати нові, усталені, переосмислені функції Географії. Трансдисциплінарність – це не єдиний, але важливий спосіб розширення фронтів географічної науки і освіти.